

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
BANJALUKA
Broj: 12 0 U 006767 20 Uvp
Banjaluka, 06. maja 2021. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija: Strahinje Ćurkovića, predsjednika vijeća, Merside Bjelobrk i Edine Čupeljić, članova vijeća, uz učešće zapisničara Nataše Božić, u upravnom sporu po tužbi Republike Srpske, koju zastupa Pravobranilaštvo Republike Srpske, protiv rješenja tužene Uprave ..., B., broj: 21.05/476-142/17 od 23. januara 2018. godine, u predmetu upisa prava svojine i posjeda, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Bijeljini, broj: 12 0 U 006767 18 U 29. novembra 2019. godine, u sjednici vijeća održanoj 06. maja 2021. godine, donosi

PRESUDU

Zahtjev se odbija.

Obrazloženje

Pobijanom presudom se odbija kao neosnovana tužba protiv uvodno označenog akta tužene, kojim se odbija žalba tužioca izjavljena protiv u tački 2. dispozitiva, odbijajućeg dijela rješenja Područna jedinica B., broj: 21.12/476-23-4/17 od 04. avgusta 2017. godine. Tim se rješenjem, u tački 1. dispozitiva, usvaja zahtjev tužioca broj: ... od 24. februara 2017. godine, za upis prava svojine i posjeda na šumama i šumskom zemljištu u državnoj svojini u korist R. S., u dijelu koji se odnosi na nepokretnosti u k.o. S. P., bliže označene u toj tački, a u tački 2., odbija zahtjev tužioca broj: ... od 24. februara 2017. godine, za upis prava svojine i posjeda na šumama i šumskom zemljištu u državnoj svojini u korist R. S., u dijelu koji se odnosi na nepokretnosti označene u toj tački dispozitiva rješenja.

Odbijanje tužbe sud obrazlaže stavom da je osporeni akt pravilan i na zakonu zasnovan, jer da je tužena pravilno odbila žalbu i održala na snazi rješenje u dijelu kojim je odbijen zahtjev. Prvostepeni organ je nakon uvida u zemljišnoknjižne uloške i katastarski operat, utvrdio da nisu ispunjeni uslovi za usvajanje zahtjeva u odnosu na parcele navedene u tački 2. dispozitiva rješenja, iz razloga što je u zemljišnoj knjizi na tim parcelama upisano pravo svojine u korist fizičkih lica i izvršeni upisi u korist: UPI RO PD S.- OOUR R. B., ZZ J. S. P., P. z. p. B. i drugih nosilaca prava. Okolnost da je na parcelama upisan posjed u korist JPŠ Š. R. S. a.d. S., ŠG M. L., a ne fizičkih lica, da nije relevantna u ovoj stvari, jer se ispunjenost uslova u smislu člana 324. Zakona o stvarnim pravima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 124/08, 58/09, 95/11 i 60/15, u daljem tekstu: ZSP), cijeni prema izvršenom upisu u zemljišnoj knjizi kao javnom registru stvarnih prava. Tuženi i prvostepeni organ nisu odlučili na štetu tužioca, jer nisu učinili povredu odredaba Zakona o šumama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 75/08 i 60/13) i ZSP, kada su zahtjev tužioca za upis prava svojine i posjeda na

šumama i šumskom zemljištu odbili, u tački 2. rješenja, o čemu su dali jasne i uvjerljive razloge, koje prihvata i nižestepeni sud. Prigovor da nije navedena identifikacija parcela, koje su parcele po starom premjeru upisane na fizička lica i druga pravna lica i koja su to fizička lica upisana kao vlasnici nije osnovan, jer se u spisu nalazi uvjerenje o izvršenoj identifikaciji Područna jedinica B. od 22. maja 2017. godine i izvodi iz zemljišne knjige, iz kojih se može utvrditi na koga su parcele upisane, pa se tužilac mogao upoznati sa činjenicama za koje neosnovano tvrdi da su ostale nerazjašnjene u postupku koji je prethodio donošenju osporenog akta. To su razlozi zbog kojih tužbu odbija kao neosnovanu.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje presude tužilac osporava njenu zakonitost, u skladu sa članom 35. stav 2. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj: 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS). Istiće da razlozi za odbijanje tužbe koje je dao sud nisu prihvatljivi, pa da je pobijana presuda zasnovana na povredi zakona koja je od uticaja na rješenje stvari, što je čini nezakonitom i pravno neodrživom. Prvostepeni organ u obrazloženju svog rješenja, koje je održala na snazi tužena donošenjem osporenog akta, za nepokretnosti iz tačke 2. dispozitiva, nije naveo identifikaciju parcela koje su po starom premjeru upisane na fizička lica, niti je naveo koja su to fizička lica i pravna lica upisana kao vlasnici spornih nepokretnosti, pa da u postupku činjenično stanje nije utvrđeno. Za nepokretnosti za koje se navodi da se po starom premjeru odnose na parcele u svojini PD S. i ZZ J., ističe da su u početni bilans kapitala preduzeća, u skladu sa članom 8a. Zakona o privatizaciji preduzeća, moglo biti unesene samo akcije, poslovne zgrade i zemljišta na kojima su zgrade izgrađene, a nikako poljoprivredno zemljište i šume, koji su bili društvena, odnosno državna svojina i kao takvi trebali postati svojina R. S., kao pravnog sljednika bivše državne, odnosno društvene svojine. Očigledno je da se radi o zemljištu u društvenoj svojini, a samo je pravo korišćenja na zemljištu dato tadašnjim nosiocima prava korišćenja. Predlaže da se zahtjev uvaži, presuda preinači, tužba uvaži i osporeni akt poništi.

U odgovoru na zahtjev tužena ostaje kod navoda iz obrazloženja osporenog akta.

Razmotrivši zahtjev, odgovor na zahtjev, pobijanu presudu i ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu člana 39. ZUS, ovaj sud odlučuje kao u izreci iz sljedećih razloga:

Predmet postupka je zahtjev da se izvrši upis prava svojine i posjeda na šumama i šumskom zemljištu u korist R. S., na svim nepokretnostima, odnosno na šumama i šumskom zemljištu upisanim u zemljišne knjige koje se vode kod Područne jedinice B., a u dopuni zahtjeva od 27. marta 2017. godine, preciziran podacima o parcelama katastarskih opština: V. S., M., Č.-K., P., S. P., B. D., B. G., Z., Č. G., Č. S., O. V., B. B., B. S. i B.-H.. Zahtjev je zasnovan na odredbama člana 3. stav 1. Zakona o šumama, da su šume i šumsko zemljište na teritoriji R. S. u svojini R. i drugih pravnih i fizičkih lica, člana 4. stav 1. istog zakona, da šumama i šumskim zemljištem u svojini Republike upravlja i gazduje Ministarstvo ..., članu 23. ZSP, pored ostalog, da se pravo svojine stiče i na osnovu zakona ispunjavanjem zakonom predviđenih prepostavki, te članu 324. stav 1. istog zakona, koji reguliše pitanje pretvaranja prava korišćenja, upravljanja ili raspolaganja u pravo svojine.

Prvostepeni organ je nakon provedenog postupka i uvida u katastarski operat i zemljišnoknjižnu evidenciju, rješenjem, u tački 2., odbio zahtjev u odnosu na nepokretnosti označene u toj tački, iz razloga što je u zemljišnoj knjizi na tim parcelama upisano pravo svojine u korist fizičkih lica i uknjižena društvena svojina sa pravom korišćenja ili raspolaganja u korist: UPI RO PD S.-OOUR R. B., Z. z. J. S. P., P. z. p. B., ZZ J. iz J., L. d. I. J. iz B. i drugih pravnih lica, jer da nema osnova za prenos prava svojine u korist tužioca po Zakonu o šumama i ZSP.

Osporenim aktom se odbija žalba, uz obrazloženje da je pravilno utvrđeno u pogledu nepokretnosti iz tačke 2. dispozitiva rješenja, da nema uslova za usvajanje zahtjeva, jer na istim nije upisana državna, odnosno društvena svojina, što je jedan od uslova za primjenu člana 324. ZSP, da se radi se upisu prava na fizička lica i druge nosioce prava. U pogledu prigovora da nije pravilno utvrđeno činjenično stanje i da se ne zna na osnovu kojih dokaza je utvrđeno kojoj parceli starog premjera odgovara parcela novog premjera, u spisu se nalazi uvjerenje od 22. maja 2017. godine, u kome su navedene sve parcele po oznakama starog i novog premjera, sa naznakom u koji zemljišnoknjižni izvadak su upisane. Kako je izvršena identifikacija parcela po starom i novom premjeru, utvrđeno u kojim su zemljišnoknjižnim ulošcima upisane, te svi dokazi priloženi spisu predmeta, da je tužilac uvidom u te dokaze mogao utvrditi na koga su parcele upisane. Nije bitna činjenica kako i na osnovu čega je na parcelama upisan posjed JPŠ Š. R. S. a.d. S., a ne posjed fizičkih lica i od kada je Š. g. u posjedu istih, jer upis posjeda nije relevantna činjenica u ovoj stvari, kada se ispunjenost uslova iz člana 324. ZSP cijeni prema upisu u javni registar stvarnih prava. Presudom se odbija tužba i ostaje na snazi osporeni akt.

Pobjijana presuda je pravilna, a navodima zahtjeva se ne dovodi u sumnju njena zakonitost i pravilnost.

I po ocjeni Vrhovnog suda Republike Srpske, zahtjev da se izvrši upis prava svojine i posjeda na šumama i šumskom zemljištu u korist R. S., na nepokretnostima iz tačke 2. dispozitiva rješenja, pravilno je odbijen. Navedeno iz razloga, što ovdje nema uslova da predmetne parcele po sili zakona postanu svojina R. S., odnosno nema osnova da se po sili zakona oduzme uknjiženo pravo svojine u korist fizičkih lica i pravo korišćenja ili raspolaganja u korist: UPI RO PD S.-OOUR R. B., Z. z. J. S. P., P. z. p. B., ZZ J. iz J., L. d. I. J. iz B. i drugih pravnih lica. Kod takvog stanja stvari, te da je propisano članom 3. stav 1. Zakona o šumama, da su šume i šumsko zemljište na teritoriji R. S. u svojini R. i drugih pravnih i fizičkih lica, ispravan je zaključak tužene da parcele iz tačke 2. dispozitiva rješenja, ne mogu po sili zakona biti predmet prenosa prava svojine u korist tužioca, na osnovu Zakona o šumama i ZSP.

Prigovor da u postupku koji je prethodio donošenju rješenja, a time i osporenog akta, nije postupljeno po pravilima postupka, jer da činjenično stanje nije potpuno i pravilno utvrđeno, nižestepeni sud je pravilno odbio kao neosnovan. Identifikacija predmetnih parcela navedena u prvostepenom rješenju, utvrđena je na osnovu uvjerenja o izvršenoj identifikaciji od 22. maja 2017. godine, u kome su navedene parcele po oznakama starog i novog premjera i zemljišnoknjižni ulošci, te je odlučeno u skladu sa dokazima priloženim spisu predmeta, pa tužilac neosnovano tvrdi da su te činjenice ostale neutvrđene.

Bez osnova je navod da je za utvrđivanje prava svojine u korist tužioca dovoljno da je na parcelama za koje je zahtjev odbijen, upisan posjed JPŠ Š. R. S. a.d. S., ŠG M. L., a ne posjed fizičkih lica. U zemljišnoj knjizi je na predmetnim parcelama upisano pravo svojine u korist fizičkih lica i pravo korišćenja ili raspolaganja u korist pravnih lica, koja prava zakon dozvoljava, a tužilac nije dostavio nijedan dokaz da ima jače pravo. Proizlazi da je ispravan zaključak da nema osnova da se na tim parcelama nosiocima prava navedenim u dispozitivu prvostepenog rješenja oduzmu uknjižena prava i da po sili zakona postanu svojina R.S. Po ocjeni ovog suda, u ovoj stvari je odlučeno u skladu sa članom 3. stav 1. Zakona o šumama i članom 9. stav 1. Zakona o zemljišnim knjigama Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 67/03, 46/04, 109/05 i 119/08, u daljem tekstu: ZZK), u vezi sa članom 189. Zakona o premjeru i katastru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 6/12, 110/16, 62/18), koji propisuje da se upisano pravo u zemljišnoj knjizi smatra tačnim.

Slijedom prednjeg, ovaj sud nalazi da pobijanom presudom nije ostvaren nijedan razlog iz člana 35. stav 2. ZUS, pa se na osnovu člana 40. stav 1. istog zakona, zahtjev odbija.

Zapisničar
Nataša Božić

Predsjednik vijeća
Strahinja Ćurković